

Vores skole – vores fællesskab

Virupskolens retningslinjer for arbejdet for trivsel og mod mobning

Virupskolens vision

Voksne og børn skaber respektfulde fællesskaber

Alle fællesskaber på skolen har indflydelse på, hvordan en elev lærer og udvikler sig. Derfor er det helt afgørende, at alle er en del af de respektfulde fællesskaber, som eksisterer i klassen, i SFO, i kammeratgruppen og på skolen generelt.

Respektfulde fællesskaber på Virupskolen er kendetegnet ved:

- at forskellighed er en styrke – alle har ret til at være her
- at alle føler sig trygge
- at alle er rollemødder. Derfor tager alle ansvar og engagerer sig i skoledagen
- at alle passer godt på vores omgivelser og ting
- at alle er anerkendende i det sprog, vi bruger og i det, vi gør
- at vi reagerer, hvis en kammerat ikke trives
- at der ikke eksisterer mobning

Mobning?

Mobning er et gruppefænomen. Børn er ikke onde, men der kan opstå uacceptable og ondsksfulde mønstre i et fællesskab, som børnene da bliver en del af. Det kan være fællesskaber både i den virkelige verden og i online verdenen.

Angsten for at være udenfor et fællesskab er en følelse, som alle har og kender til. Hvis man er i et ikke-respektfuldt fællesskab, kan denne følelse forstærkes. I handling kan det medføre, at man skaber foragt for fx. en anden klassekammerat og søger et fællesskab gennem denne foragtproduktion. Foragtproduktionen sker for at mindske angsten for selv at være udenfor i fællesskabet.

Det kan betyde, at en kammerat f.eks. udpeges som mærkelig og dermed ikke som en del af gruppen. På den måde skader man kammeraten. Man forfølger ham/hende og stopper ikke med at drille, slå, råbe, skrive dårlige ting eller grine, selv om vedkommende siger stop gentagne gange.

Børn kan have forskellige roller. Være aktør, offer eller tilskuer. Det er skolens holdning, at hvis man overværer mobning uden at gribe ind, er man selv passiv mobber.

Forskellige grænser

Vi har alle sammen forskellige grænser for, hvornår vi føler os som en del af et fællesskab eller føler os såret eller krænkede af andres adfærd. At have konflikter og skændes er langt fra et udtryk for mobning.

Om man drilles for sjov eller for alvor, kan kun den enkelte vurdere. Opleves en elev at blive mobbet gentagne gange, er det hans/hendes oplevelse, der tæller.

Mobning er ødelæggende for livsglæden, selvværdet og sundheden. Ikke kun for kammerater, der mobbes, men det rammer alle, der er en del af det foragtproducerende fællesskab. Det er helt uacceptabelt og uforeneligt med Virupskolens vision og værdier.

Virupskolens definition på mobning:

”En person er mobbet, hvis han eller hun gentagne gange og over en periode bliver udsat for negative handlinger fra én eller flere personer”

(Dan Olweus)

Mobning kan være både synlig og usynlig i det direkte fysiske fællesskab og/eller på de sociale medier.

Det er mobning, når man ser ned på en anden kammerat og skaber foragt ved bevidst at nedgøre en anden, for eksempel ved:

- at latterliggøre, blandt andet at bruge nedladende øgenavne
- at udstille en anden negativt, for eksempel at tale eller skrive grimme ting om den anden
- at sprede skadelige rygter
- igen og igen at udelukke den anden fra at være med til aktiviteter
- at true den anden
- at få den anden til at føle sig utilpas og bange fx ved at “vende øjne”
- at tage eller ødelægge den andens ting
- at slå eller få den anden til at gøre ting, som han/hun ikke vil

Forebyggende handlinger

Ledelsen skal forebygge mobning og sikre respektfulde fællesskaber ved blandt andet:

- at tage ansvar for, at alle klasser hvert år sætter mål for arbejdet med respektfulde fællesskaber
- at sætte tidlig og forebyggende indsats på dagsordenen hos medarbejdere og Skolebestyrelse. Herunder prioritere kurser og redskaber til medarbejderne
- sikre, i samarbejde med Skolebestyrelsen, at bruge resultaterne fra den nationale trivselsmåling og undervisningsmiljøvurdering til løbende at forebygge mobning og arbejde for trivsel. Medarbejdere og forældre inddrages i opfølgninger

- at prioritere at alle medarbejdere løbende reflekterer over eget og kollegers arbejde med skolens vision og respektfulde fællesskaber
- at prioritere ressourcpersoner, der kan understøtte arbejdet for respektfulde fællesskaber og mod mobning
- sikre et 0-18 års perspektiv og et tæt samarbejde mellem dagtilbud, skole og klub om elevers læring og trivsel. Bla. med fokus på gode overgange

Medarbejderne skal forebygge mobning og sikre respektfulde fællesskaber ved blandt andet at:

Klassens lærere/pædagoger sørger for, at alle i klassen kender til, hvad respektfulde fællesskaber betyder på Virupskolen. Sammen med klassen omsættes kendetegnene til konkret handling.

Dette gøres blandt andet ved:

- at 1. skoledag på Virupskolen hvert år er en "trivselsdag", hvor alle klasser udarbejder klasseregler/værdier/retningslinjer, der skal være gældende i skoleåret. Det drøftes eksempelvis:
 - hvad er vi særligt gode til i vores klasse? (i timerne, i frikvarteret, i grupper, i fritiden?)
 - hvad skal vi blive bedre til? / Hvad vil vi øve os på?
 - hvilken ændring vil vi se?
 - hvornår snakker vi om det igen?
 - hvad betyder sproget for vores måde at være sammen på?
 - hvad gør vi, hvis en kammerat ikke trives/går alene/nemt bliver sur?
- at klassen præsenteres for skolens trivselsplan og mobbehandleplan
- at der løbende afholdes klassemøder, hvor klassens trivsel er på dagsordenen
- at sikre en tidlig og forebyggende indsats ud fra forebyggelsestrekantens rød, gul og grøn. (se: Rød, gul, grøn: Handlemuligheder for elever der udfordres. Findes bl.a. i Arbejds miljø Håndbogen og på opslagstavlen i personalerummet)

Eleverne skal forebygge mobning og sikre respektfulde fællesskaber ved blandt andet:

- at være klassekammerat med alle i klassen - både i hverdagen og online
- at sige hej til alle
- at kunne sidde ved siden af alle
- at kunne samarbejde med alle
- at invitere alle med til fødselsdage/fester - enten alle piger, alle drenge eller hele klassen

- at være bevidst om eget og klassens sprogbrug. Vores sprog påvirker vores trivsel
- at fortælle til en voksen, hvis en kammerat ikke har det godt

Elevrådet skal forebygge mobning og sikre respektfulde fællesskaber ved blandt andet:

- at have skolens og klassernes trivsel på deres dagsorden

Skolens forældre skal forebygge mobning og sikre respektfulde fællesskaber ved blandt andet:

- at deltage og bidrage ved forældremøder og fælles arrangementer
- at bakke op om skolens arbejde, både det faglige og det sociale
- at inkludere alle børn – til legegrupper, fødselsdage, fester etc.
-
- at kontakte skolen direkte, hvis der er spørgsmål eller uoverensstemmelser mellem skole og hjem (lad det ikke gå gennem dit barn).
- at være bevidst om, at du er en vigtig rollemodel for dit barn
- at tale anerkendende om andre - både voksne og børn
- at lære dit barn at acceptere forskelle. Ikke to mennesker er ens
- at have kendskab til dit barns digitale liv
- at handle på det du ser og hører
- at kontakte klassens forældre eller lærere/pædagoger, hvis du er bekymret for dit eget barn eller et andet barn

Mobning kan ikke løses af klassens lærere og pædagoger. Skolen forventer, at både forældre, kammerater og medarbejdere omkring klassen sammen med ledelsen tager aktivt og konstruktivt del i arbejdet for at sikre et respektfuldt fællesskab.

AKT arbejder med at forebygge mobning og sikre respektfulde fællesskaber ved blandt andet at arbejde systematisk med trivselsfremmende aktiviteter og tiltag, der har til hensigt at styrke og vedligeholde de respektfulde fællesskaber:

Det betyder på de enkelte årgange flg:

- På 0. årgang vil AKT, efter aftale med klassens team, lave observationer i klassen og efterfølgende sparre/vejlede. Den tidlige indsats har fokus på dynamikken i børnegruppen, teamsamarbejdet samt vejledning omkring eventuelle pædagogiske indsatser.
- På 1. årgang bliver klassens team introduceret for "forumteater" som konfliktløsningsredskab. AKT introducerer, og klassens team kan herefter selv arbejde videre. Herudover tilbydes der på dette klassetrin vejledning med fokus på klasseledelse og forældresamarbejde.

- På 2.-3. årgang tilbydes inspirationsmateriale omhandlende forældremøder, tillidsøvelser/samarbejdsøvelser samt klassemøder.
- På 4. årgang sættes klassens sociale liv på dagsordenen i en af fordybelsesugerne. Der arbejdes ud fra et undervisningsmateriale, som hedder "Mobbestop". Materialet arbejder målrettet med at skabe et stærkt fællesskab og forebygge mobning. Klasserne arbejder desuden med filmen "Pigerne i 4.B" - med fokus på gode relationer. AKT deltager i planlægningen af fordybelsesugen.
- På 5. årgang sættes "Digital Dannelse" på dagsordenen i en af fordybelsesugerne. Der arbejdes med materialet "Wifive", som har det gode, digitale fællesskab på dagsordenen. Derudover afholdes "Social Pejling" - en metode til forebyggelse af risikoadfærd og kriminalitet. Forløbet varetages af SSP og indbefatter både undervisning i klasserne samt et fælles forældremøde for årgangens forældre. Der er fokus på begreberne "social overdrivelse" og "flertalsmisforståelse".
- På 6. årgang afholdes et "Dialogmøde" mellem klassens børn og voksne". AKT indkalder til og står for afholdelse af mødet. En af klassens lærere deltager. Mødets omdrejningspunkt er udvalgte, relevante cases, som diskuteres i blandede grupper af voksne og børn. Elevmæglere: Der uddannes "elevmæglere", som bruges til konfliktløsning i de mindre klasser.
- På 7. årgang afholder AKT forløbet "Et godt, velfungerende fællesskab...mindsker risikoen for mobning". Fokus er at gøre børnene opmærksomme på, hvordan et fællesskab fungerer, hvad de skal være opmærksomme på for at undgå mobning, samt hvad de kan gøre, hvis de oplever mobning. Derudover afholdes der på 7. årgang et 3-dages "Kompass-forløb". Forløbet arbejder med personlig udvikling som forudsætning for både trivsel, faglig udvikling og succes. Der tages udgangspunkt i 5 "kompassretninger", der alle har væsentlig betydning for en god, positiv og succesrig skolegang. Formen bygger på anerkendende og positiv psykologi samt principperne for accelereret læring og cooperative learning. Forløbet varetages af undervisere fra UNO-centret.
- På 8. årgang afholdes et 2-dages "Kompass-forløb". Se ovenstående beskrivelse.
- På 9. årgang tilbydes et 1-dags "Kompass-forløb". Indholdet kan varieres så akutte temaer kan tages op - fx. eksamens-/præstationsangst.

Derudover arbejdes der målrettet med:

- at tilstræbe at alle børn, der oplever skilsmisse, får tilbud om at komme i en skilsmissegruppe med andre børn på samme alder. I skilsmissegruppen drøftes forskellige, relevante problemstillinger på møderne, som løber over otte gange. Forløbet afsluttes med, at de biologiske forældre inviteres med den sidste gang gruppen mødes. Skilsmissegrupper varetages af sundhedsplejersken og en AKT lærer.
- at tilbyde kollegial procesvejledning, hvilket er med til at sikre, at der fortsat reflekteres over egen praksis. Refleksionerne medfører ofte justeringer i forhold til de problemstillinger, der dukker op i relation til eksempelvis klassekulturen, undervisningen, elevgrupper, enkelte elever mv.

Handleplan, hvis mobning opstår

Alle har et ansvar for ikke at misbruge ordet mobning

Alle har et ansvar for at fortælle, hvis de oplever mobning

Mobning er en meget alvorlig sag, som kræver omgående handling. Der skal tages direkte kontakt til nærmeste leder og AKT inddrages.

Handleplan:

- Klassens team taler med den/de involverede elever
- Klassens team taler med forældrene til eleven/eleverne
- Klassens team udarbejder sammen med AKT og evt. ledelsen en handleplan for arbejdet med at sikre respektfulde fællesskaber i børnegruppen/klassen
- Forældregruppen inddrages og inviteres til et forældremøde, hvor handleplanen præsenteres

Teamet er tovholder på handleplanen.

Andre interessenter kan inddrages fx. skolepsykolog, SSP (skole-socialforvaltning, politi).

Bortvisning fra skolen kan forekomme (se: Rød, gul, grøn: Handlemuligheder for elever der udfordres. Findes bl.a. i Arbejds miljø Håndbogen og på opslagstavlen i personalerummet)

Forslag til handlemulighed

I mobbesager, arbejdes der på Virupskolen ud fra den tankegang, som præsenteres i bogen "(Parentesmetoden)". Parentesen er den tænkt bevægelse, hvor der sættes

parenteser om enkeltindivider, og hvor fokus rettes mod hele det sociale grundlag i klassen, som individerne arbejder ud fra.

Udover arbejdet med det fælles, sociale grundlag i klassen, tilbyder AKT bla.

“Antimobbeagenter”. Det er et styret forløb mod mobning, hvor et barn, der har været udsat for mobning selv vælger seks elever i klassen. Disse seks elever er “Antimobbeagenter”. De skal, med hjælp fra AKT læreren, hjælpe til med at mobningen stopper. Endvidere hjælper de til med, at mobberen og mobbeofrets status i klassen forandres, hvilket er medvirkende til, at alles selvværd bygges op igen.

Handleplan, hvis digital mobning opstår

80% af alt mobning foregår digitalt i vore dage. Vi skal derfor have en skærpet opmærksomhed på, hvad der foregår på de sociale medier.

Digital mobning karakteriseres ved at foretage krænkende, nedværdigende og ekskluderende handlinger over de digitale medier.

Hvordan adskiller digital mobning sig fra anden mobning?

- **Anonymitet** – Meget af den digitale mobning foregår anonymt, og når børnene ikke ved hvem eller hvor mange, der har været med til at skrive de ubehagelige beskeder, kan det give ekstra meget usikkerhed.
- **Stopper ikke** – Digital mobning foregår et sted, hvor børnene hele tiden opholder sig, også udenom skoletid, og de kan derfor ikke undslippe mobningen. Hvis de slukker telefonen eller computeren, dukker beskederne op, så snart de tænder den igen, og det kan give følelsen af ikke at kunne undslippe.
- **Eksponering** – Mobningen foregår et offentligt sted, hvor ”alle” kan læse med, og det kan forstærke usikkerheden og følelsen af at miste kontrol.
- **Flydende roller** – I digitale konflikter er rollerne ofte flydende. Det er ofte de samme børn som

Hvis digital mobning opstår...

Skolens ledelse kontaktes, hvis digital mobning opstår.

Ledelsen kontakter AKT, som indgår i opgaven i samarbejde med klassens team.

Forældrene til de involverede parter kontaktes.

Handleplan:

- Klassens team taler med den/de involverede elever
- Klassens team taler med forældrene til eleven/eleverne
- Klassens team udarbejder sammen med AKT og evt. ledelsen en handleplan for arbejdet med at sikre respektfulde fællesskaber i børnegruppen/klassen

- Forældregruppen inddrages og inviteres til et forældremøde, hvor handleplanen præsenteres

Teamet er tovholder på handleplanen.

Andre interessenter kan inddrages fx. skolepsykolog, SSP (skole-socialforvaltning, politi).

Bortvisning fra skolen kan forekomme (se: Rød, gul, grøn: Handlemuligheder for elever der udfordres. Findes bl.a. i Arbejdsmiljø Håndbogen og på opslagstavlen i personalerummet)

Godkendt i MED 26. november 2016